

Dôvodová správa

Všeobecná časť

Ministerstvo financií Slovenskej republiky predkladá návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov na základe uznesenia vlády č. 732 z 20. decembra 2023, z ktorého vyplýva úloha zabezpečiť doplnenie informačného systému Ministerstva financií Slovenskej republiky zriadením webového sídla na porovnanie cien potravín predávajúcich v maloobchode. Táto úloha je súčasťou opatrení, ktoré boli prijaté vládou SR v rámci Analýzy cenového vývoja 2/2023 ako jemnejšie opatrenia, ktoré zákon o cenách umožňuje v rámci protiinflačného pôsobenia štátu oproti regulácii cien.

Dôsledkom vojny na Ukrajine a pandémie COVID-19 bol značne ovplyvnený aj vývoj cien, ktorý má významný vplyv na vývoj životnej úrovne a sociálny i ekonomický rozvoj. Navrhovaná novela preto zároveň vychádza z jedného z cieľov Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2023 – 2027 v oblasti cenovej politiky, ktorým je zvýšenie miery reakcie verejnej politiky v oblasti cien a cenových orgánov na extrémne nežiadúci cenový vývoj životne dôležitých tovarov.

Tento systém má slúžiť na informovanie verejnosti o cenovom vývoji vybraných tovarov, uľahčenie orientácie na trhu pre slovenských spotrebiteľov, ktorí vďaka tomuto systému budú môcť napr. nájsť najlacnejšie potrebné tovary, cenovú históriu, zľavy tovarov, vytvorenie si nákupného zoznamu a pod. V prvom kroku pôjde o zvýšenie transparentnosti cien vybraných základných potravín a v budúcnosti pri nepriaznivých cenových výkyvoch môže dôjsť k doplneniu iných dôležitých tovarov. Pre predajcov bude štátom vytvorené spoločné miesto, kde budú vybrané predávané tovary sústredené.

Cieľom návrhu zákona je preto v rámci existujúcej kompetencie ministerstva zabezpečovať zriadenie webového sídla na účel informovania o plnení úloh podľa tohto zákona vytvorenie celkového legislatívneho rámca pre zavedenie elektronického systému zverejňovania cenových informácií o vybraných tovaroch.

Zákonná povinnosť oznamovať cenové informácie o vybraných tovaroch bude daná pre predajcov podľa určeného kritéria obratu, avšak dobrovoľne sa budú môcť zapojiť aj ostatní predajcovia, ktorí budú mať záujem tiež využiť túto štátnu platformu na zverejnenie cien nimi predávaných vybraných tovarov. Náležitosti k oznamovaniu cenových informácií o vybraných tovaroch k navrhovanej legislatívnej úprave budú uvedené vo všeobecne záväznom právnom predpise Ministerstva financií Slovenskej republiky, ktorý bude predmetom samostatného legislatívneho procesu. Tézy k uvedenému vykonávaciemu predpisu sú súčasťou materiálu k návrhu tohto zákona.

Návrh zákona predpokladá negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy, na podnikateľské prostredie a pozitívny vplyv na informatizáciu spoločnosti, ktoré sú

špecifikované v doložke vybraných vplyvov. Návrh zákona nepredpokladá žiadne vplyvy na sociálne prostredie, životné prostredie, služby verejnej správy pre občana a ani na manželstvo, rodičovstvo a rodinu. Predkladaný návrh zákona nebude mať vplyv na rozpočty obcí a rozpočty vyšších územných celkov.

Predkladaný návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, s ústavnými zákonmi, s nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky a s medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj v súlade s právom Európskej únie.

Účinnosť zákona sa navrhuje 1. 1. 2025.